

ABSURDUL ÎN ARTELE VIZUALE

Omagiu lui Eugen Ionescu – 100 de ani de la nașterea marelui dramaturg

Expoziție itinerantă Timișoara – Budapesta – Szeged – Bratislava

Anul 2009 oferă o întregă suită de momente aniversare, care vor da și vor asigura prilejul și posibilitatea de a-l evoca și omagia pe scriitorul și eminentul om de cultură, care a fost Eugen Ionescu (1909-1994). La data de 13 noiembrie 2009 se împlinesc 100 de ani de la venirea pe lume în orașul Slatina a fiului avocatului Eugen Ionescu și al lui Therese Icard, mamă de origine franceză. Scriitorul și dramaturgul Eugen Ionescu, care a fost și este calificat de către criticii și istoricii literari din România și din întreaga lume drept pionierul și maestrul literaturii române, franceze și universale a absurdului, a încetat din viață exact cu 15 ani în urmă, la 28 martie 1994, în Paris. Prima piesă majoră din opera dramaturgului, *Cântăreața chelă* a fost terminată și publicată acum 60 de ani, în anul 1949. Iar una din capodoperele sale, piesa de teatru *Rinocerii* a văzut lumina rampei în premieră absolută la Düsseldorf, cu o jumătate de veac în urmă, în anul 1959. Tot cu piesa *Rinocerii* a avut loc cinci ani mai târziu, în 1964, deci acum 45 de ani, prima reprezentație din teatrul lui Eugen Ionescu în țara natală, România, pe scena Teatrului de Comedie din București. De altfel, între 1964-68, au fost prezentate la București și alte piese din dramaturgia renumitului scriitor: *Cântăreața cheală*, *Scaunele*, *Regele moare*, *Ucișă fără simbrie* și *Victimele datoriei*, tipărindu-se, (în 1978), în traducere, două volume de teatru din vasta sa operă literară la Editura Minerva. De atunci și până la căderea lui Nicolae Ceaușescu, nu s-a mai publicat și nu s-a mai jucat nici o piesă a autorului pe teritoriul României. Cu patru decenii în urmă, în anul 1969 a văzut lumina tiparului volumul de amintiri *Descoperiri*, cuprinzând ilustrații în culori, executate chiar de autor, Eugen Ionescu. Deci anul centenar 2009 abundă în evenimente jubiliare importante, care oferă tot atâtea ocazii și șanse de al evoca și omagia pe inegalabilul clasic al literaturii absurde.

Eugen Ionescu de la începuturile carierei literare a manifestat un interes deosebit, major pentru artele plastice, pentru curentele artistice inovatoare din perioada interbelică. A colaborat în principal cu reviste literar-artistice progresiste, avangardiste, printre care s-a numărat și revista „Bilete de papagal” (1928-31) a lui Tudor Arghezi, în coloanele căreia a publicat poezii, proză unoristică și însemnări critice. Printre altele a semnat și câteva cronici plastice. Pe întreg parcursul vieții sale Eugen Ionescu a rămas intens atras și preocupat de artele frumoase și decorative, de activitatea pictorilor, graficienilor și sculptorilor contemporani. Personal a mănuit cu multă îndemnătate și inspirație penița, cărbunele și pensula. Câteva din volumele sale au apărut cu ilustrații ingenioase realizate chiar de către renumitul dramaturg. Pe de altă parte textele literare, piesele de teatru și volumele lui Eugen Ionescu a fost ilustrate de artiști plastici apreciați pe plan național și internaționalca Massin, Andrzej Ploski, Nicolae Macovei, Radu. Gavrilescu, Tóth László, Eperjesi Ágnes etc.

Timișoara numărându-se printre cele mai importante centre artistice ale României a acordat în ultimile două decenii o atenție majoră cunoașterii și promovării operei literare a lui Eugen Ionescu. În repertoriu Teatrului Național Timișoara, al Teatrului Maghiar de Stat „Csiky Gergely” și al Teatrului German de Stat Timișoara au fost incluse și figurează piese de referință din opera ilustrului dramaturg, premierele și spectacolelor bucurându-se de succese remarcabile, de mare răsunet deopotrivă în rândul publicului, cât și al cronicarilor și al oamenilor de teatru.

Filiala din Timișoara a UAP - beneficiind de sprijinul și colaborarea Institutului Cultural Român din Budapesta, Consiliului Local Timișoara și Consiliului Județean Timiș - și-a propus să marcheze centenarul celebrului dramaturg Eugen Ionescu, precum și evenimentele aniversare legate de viața și opera marelui clasic al literaturii moderne prin organizarea unei expoziții tematice itinerante, care sub genericul „Absurdul în artele vizuale – Omagiu lui Eugen Ionescu” urmează să fie prezentată la Timișoara, Szeged, Budapesta și Bratislava, care va cuprinde lucrări de sculptură, pictură, grafică și artă decorativă inspirate de personalitatea complexă și opera valoroasă a lui Eugen Ionescu, lucrări concepute și finalizate într-un spirit și stil adecvat, avangardist. Lucrările realizate de către 45 de artiști plastici consacrați, selectați dintre cei peste 230 de membrii ai Filialei din Timișoara a UAP vor încerca să demonstreze prin cele mai diferite genuri și tehnici ale artelor vizuale că în arta modernă contemporană absurdul, grotescul ocupă un loc primordial, definitoriu. Pentru un număr însemnat dintre artiștii plastici profesioniști a constituit o provocare incitantă și generatoare de idei realizarea unor compoziții, ilustrații și reflecții plastice pe textele lui Eugen Ionescu. Participa la expoziție cu lucrări inedite, reprezentative, expresive, finalizate la un înalt nivel estetic și artistic creatorii de frumos artiști plastici recunoscuți pe plan național și internațional, precum și creatori talentați, aflați la porțile afirmării. Pe simeze și stative își vor etala lucrările Romul Nuțiu, Béla Szakáts, Petru Galiș, Suzana Fântânariu, Elena Minodora Tulcan, Dumitru Șerban, Constantin Răducan, Ștefan Luigi Varga, Viorel Cosor, Carol David, Sorin Nicodim, Adriana Lucaciu, Vasile Lihor Laza, Camelia Crișan Matei, Cristian Sida, Adriana Ilin Tomici, Maria Bana Jichița, Traian Abruda, Felicia Selejan, Claudia Mandi, Vlad Corban, Alina-Ondine Slimovschi, Iosif-Ștefan Tasi, Oana Bolog-Bleich, Liliana Mercioiu Popa, Sorin Scurtulescu, Florinela Dumitrașcu, Matei Gașpar, Andreea Foanene, Filip-Adrian Petcu, Claudiu Toma, Gabriel Bodnariu, Gabriel Kelemen, Ecaterina Neagu, Remus Irimescu etc.

Expoziția va fi însoțită de un catalog bilingv – română și maghiară - reprezentativ de cc.100 pagini, redactat de criticul de artă Ioan Szekernyés, președintele Filialei din Timișoara a UAP, care va vedea lumina tiparului la Editura Eurostampa din Timișoara.

La Timișoara, în Galeria de Artă „Helios” (P-ta Victoriei Nr. 6) expoziția „Absurdul în artele vizuale – Omagiu lui Eugen Ionescu” va fi vernisată joi, 11 iunie 2009, ora 17, și va putea fi vizitată până în data de 23 iunie a.c.

În sălile Institutului Cultural Român din Budapesta (Izsó utca 5) vernisajul va avea loc în data de 2 iulie 2009, ora 19 și va fi premers de o masă rotundă pe tema prezenței absurdului în arta plastică contemporană, la care vor participa critici de artă invitați din Ungaria și România.

Expoziția va poposi la Szeged și la Bartislava în trimestrul 4 al anului 2009.